

Välkomna till samråd!

Samrådets innehåll

1. Välkomna och introduktion

Presentation av politiska företrädare och tjänstepersoner

Presentation av samrådets form och innehåll

Minoritetssamordnarna informerar

Återkoppling från föregående samråd 17 maj

Frågor från deltagarna

2. Information från verksamheterna

Händer samiska veckan

Språkduschar och sagoläsning

Förskola i och på Nationellt minoritetsspråk – ett nuläge

En förskola Under ett och samma tak – fortsatt dialog om att starta upp en gemensam förskola för förvaltningsspråken finska, meänkieli och samiska utifrån inventerad kravprofil och förutsättningar i tid.

3. Dialog om behov, frågor och synpunkter

Områden som berör barn i förskolan med fokus på språk, kultur och identitet.

4. Sammanfattning och avslutning.

Samråd – vad säger lagen?

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk

5§

Förvaltningsmyndigheter ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till **inflytande** i frågor som berör de **så långt det är möjligt samråda** med minoriteter i sådana frågor.

Samråd enligt första stycket ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en **strukturerad dialog** med de nationella minoriteterna i **syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov** i myndighetens beslutsfattande.

5a§

Förvaltningsmyndigheter ska **särskilt främja barns och ungas möjligheter att till inflytande och samråd** i frågor som berör dem och **anpassa formerna för detta till deras förutsättningar**.

Konsekvenser av reviderad lagstiftning

Skapa former för samråd som gynnar ett ömsesidigt, jämbördigt och förtroendefullt meningsutbyte. (representant borttaget)

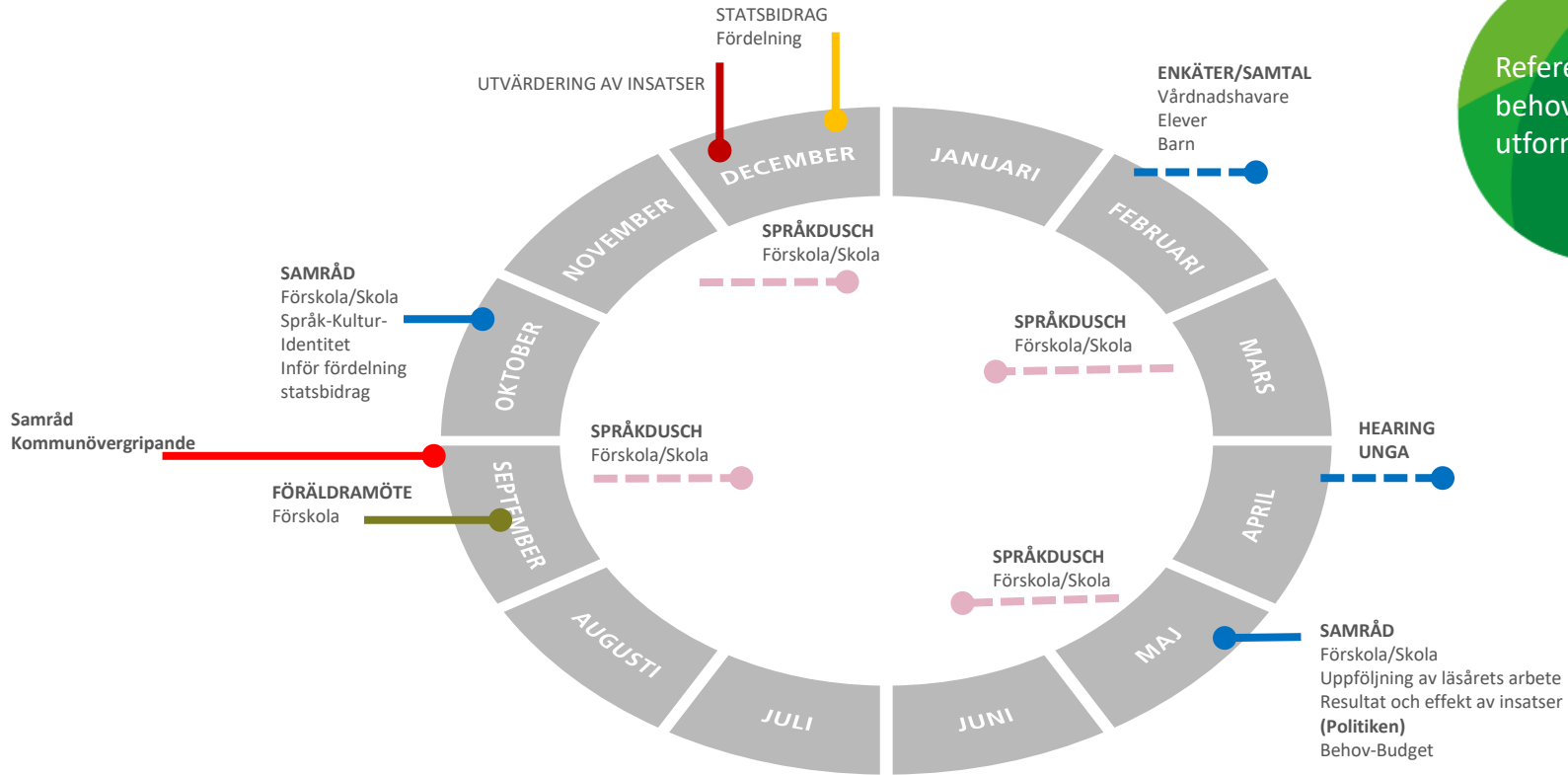
I kravet på struktur ligger en skyldighet för myndigheten att

- ✓ Ha en **planering** för samråden.
- ✓ Tydliggörande i **syfte** med samrådet,
- ✓ Tydliggöra **förväntningar på deltagarna** samt...
- ✓ Vända sig till **rätt målgrupp** för samrådet.

Öka barn och ungas möjligheter till inflytande i frågor som berör dem.

Myndigheten bör se sig om efter nya samrådsformer genom att de unga **söks upp** sin egen miljö ex. skolan, sociala medier etc.

SAMRÅD område utbildning som en del i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete

HÖGTIDS- OCH MINNESDAGAR.

27/1 Förntelsens minnesdag

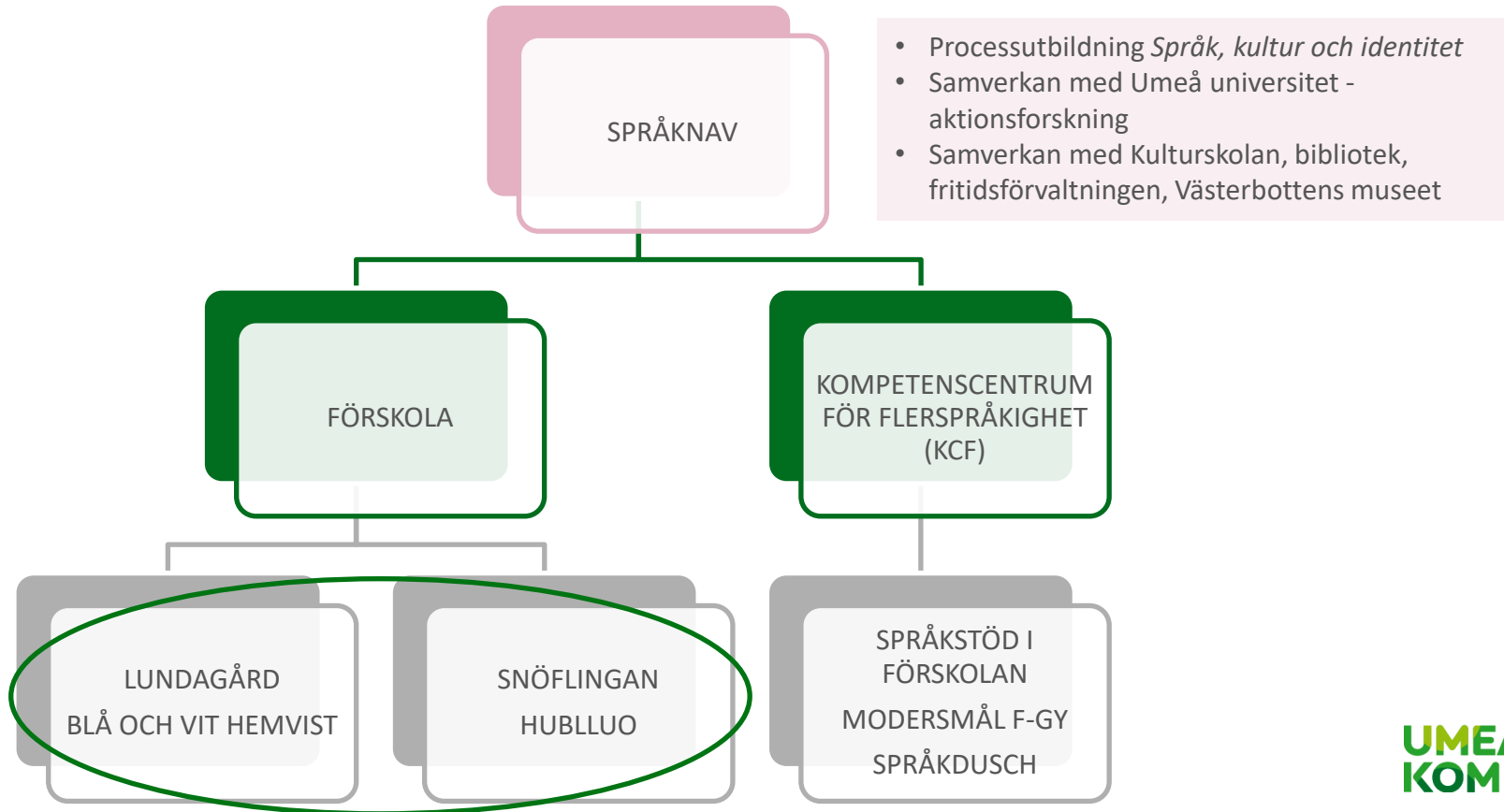
8/4 Romernas nationaldag

6/2 Samernas nationaldag

15/7 Tornedalingarnas nationaldag

24/2 Sverigefinnarnas nationaldag

Organisation och struktur 2022-2023

Fem nationella minoriteter i Umeå kommun

UK förvaltningsområde

Judar

Jiddisch
(hebreiska)

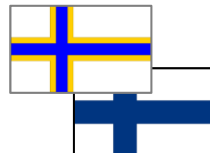
Romer

(flera grupper)
Romani chib
(flera varieteter)

Samer

Samiska
(flera språk)

Sverigefinnar

Finska

Tornedalingar,

kväner och
lantalaiset

Meänkieli

(flera varieteter)

Minoritetslagen 2009, 2018

- Grundskydd för minoritetskulturer och -språk i alla kommuner
 - Kommunen ska: informera om lagen, ge inflytande gm samråd, skydda och främja språk och kultur, ge service på finska, meänkieli och samiska, anta mål och riktlinjer
- Förstärkt skydd i förvaltningsområde finska, meänkieli och samiska
 - Rätt att använda språken i kontakt med kommunen, rätt till förskola och äldreomsorg

Arbetsgruppen för det minoritetspolitiska arbetet i Umeå kommun

Utbildning

Marie Karling

Äldreomsorg

Nils Enwald

Kultur

Leif Mårtensson

Fritid

Monica Svonni

Arbetsmarknads och integration

Helén Andersson

Minoritetssamordnare

Aino Dahl
aino.dahl@umea.se

Minoritetssamordnare

Kristina Hesse
kristina.hesse@umea.se

Återkoppling samråd 17 maj, 2022

Frågor från deltagarna – behov

Sammanfattningsvis berördes flera olika områden i dialogerna. Det ställdes frågor om bland annat **var förskolan *Under ett och samma tak* planeras att ligga**. Vidare ställdes frågor om **hur lång tid** det tar innan man får en plats i förskolan och **hur kommunen löser det då det är fullt på hemvister och avdelningarna**.

En annan fråga var hur förskolan arbetar med att **utveckla förvaltningspråket om barnet inte har språket som ett förstaspråk**.

I samrådsdialogen fördes tankar upp om **hur Kommunen kan arbeta för att stärka språklig kompetens vid rekrytering**. Vidare diskuterades **hur Umeå kommun kan informera om den samiska avdelningen** för att fler barn ska få undervisning i och på samiska.

Underlag från samrådsdialog kommer att vara en del i Umeå kommuns fortsatta utvecklings- och förbättringsarbete inom området. Uppföljning sker på samråd i oktober 2022.

Information
och fortsatt
dialogdialog
på dagens
samråd

Språka mer
Bada i språk - Hur då?

Write a comment

Öppet hus 20 juni på samiska förskoleavdelningen Hubiluo

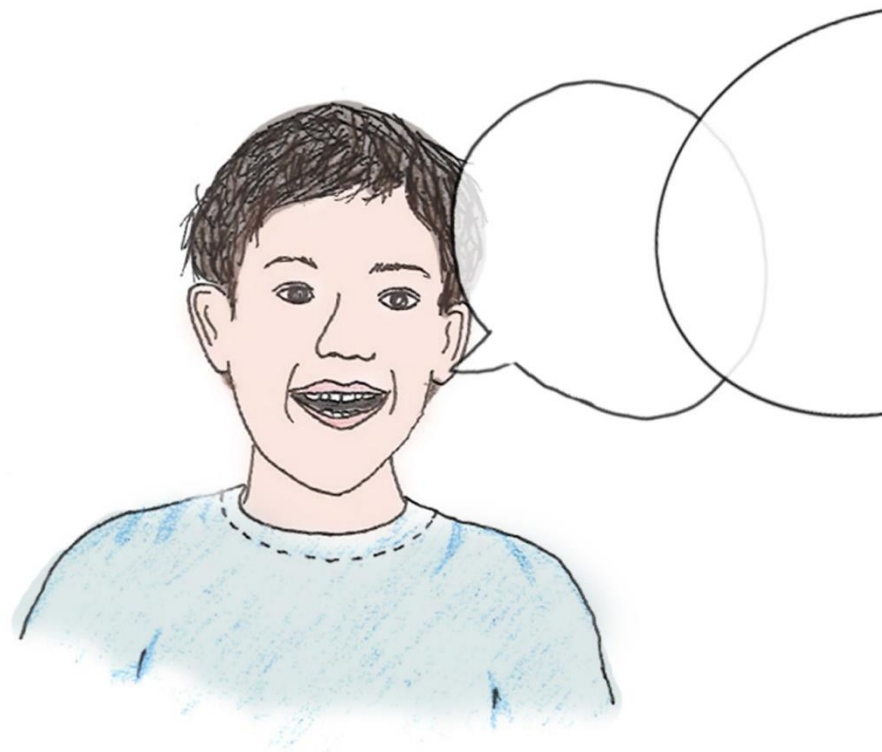
Umeå Kommun

3 months ago Learning

Era frågor

Fundera i 2 minuter på vad du/ni skulle vilja veta mer om, ställa frågor kring, framföra synpunkter på och om.

Skriv ner via länk i chatten!

Händer samiska veckan – barn i förskoleåldern

Fredag 4 november

Kl. 10.00-10.30 Sagorummet, Väven plan 4

Sagoklubben får författarbesök, Sophia Rehnfjell läser på umesamiska och svenska. Fr 3 år

Kl 11.00-11.45 på Tráhppie

Jojkworkshop för barn med Elin Teilus

Kl 13-15 drop in, Skapa formverkstad, Väven plan 4

Minislöjd med Sophia Rehnfjell. Fr 3 år

- NYHET PÅ WEBBPLATSEN -

VI FIRAR SAMISKA VECKAN MED ATT LANSERA VAR ÄR NORAS PULKA? PÅ ALLA SAMISKA SPRÅK!

Den har sedan tidigare funnits på nordsamiska och nu finns den även på lulesamiska, pitesamiska, sydsamiska och umesamiska. Det är en digital bilderbok med både text och ljud.

Gå in på Polarbibblo.se och läs och lyssna!

FAKTA SAMISKA SPRÅKVECKAN

- Gielevähkoe/Giellavahkkuo/Giellavahkko/Giellavahkko/Giellavahkku/Samiska språkveckan pågår 24-30 oktober 2022. Det är fjärde gången den genomförs.
- Syftet med den samiska språkveckan är att lyfta de samiska språkens status, och öka kunskapen om samiska språk och kultur i hela samhället.

FAKTA POLARBIBBLO

- Polarbibblo drivs av Regionbibliotek Norrbotten i samarbete med folkbiblioteken i Norrbotten. Det är helt gratis att använda sajten.
- De samiska språken i Sverige har status som nationella minoritetsspråk. Det innebär ett särskilt skydd och ett ansvar att främja språken. De övriga nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli och romani chib.

Kontaktperson:
Annette Kohkolinen
Med ansvar för nationella minoritetsspråk och urfolkets språk samiska
Mobil: 079-803 75 71
E-mail: annette.kohkolinen@norrboten.se

Polarbibblo

KCF om språkduschar och samverkan

*Språkduschar erbjuds 4 ggr/läsår till barn/elever 1-19 år :

1 oktober-22 – tema ”Syksy-Höst” ute

26 november-22- tema ”Minoritetssaga”

25 februari- 23- tema ”samarbete biblioteket”

13 maj-23- tema ”Kevät-Vår” ute

Inga förkunskaper krävs- alla är välkomna! Vh deltar i förskolans språkdusch.

Site för språkduschar med material, länkar och tips!

*KCF erbjuder modersmålsundervisning i finska, meänkieli och umesamiska (övriga samiska varieteter - Sameskolstyrelsen), totalt 152 elever, en ökning jämfört med tidigare år.

*Samarbete: sagoläsning i samarbete med biblioteket, utlåning av minoritetskassar till förskolor/skolor/privatpersoner, språkstöd i förskolor, inskolningsstöd, handledning pedagoger minoritetsavdelningar- kopplat till processutbildningen ”Språk, kultur, identitet”.

Förskola i och på förvaltningspråken

Rektor: Malin Elfving

Finska hemvisten Mörkblå och Vit: 2 förskollärare varav en svensktalande och 5 barnskötare. Rekrytering genomförd för ny förskollärare till hösten 2023.

Barn: 15 barn i yngrebarnsgrupp 1-3 år och 21 barn i äldrebarnsgruppen 4-5 år.

Samisk avdelning Hublluo: 1 samisktalande förskollärare och en svensktalande barnskötare. Rekrytering pågår.

Barn: 2 barn nordsamiska, 5 barn svensktalande

Förskola i och på förvaltningspråken

Processutbildning 2021-2023

Modul 1 Vetenskaplig grund

”Förskolan ska stimulera varje barns utveckling och lärande. Utbildningen ska alltid vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet när det gäller såväl innehåll som arbetssätt”.

(Lpfö18, s. 10)

Modul 2 Vetenskap i praktiken

”Barn som tillhör de nationella minoriteterna, där urfolket samer ingår, ska även stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer”. (Lpfö18, s. 9)

Modul 3 Mot beprövad erfarenhet

”Förskolan ska stimulera varje barns utveckling och lärande. Utbildningen ska alltid vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet när det gäller såväl innehåll som arbetssätt. Barnen ska ges förutsättningar för bildning, tänkande och kunskapsutveckling utifrån olika aspekter såsom intellektuella, språkliga, etiska, praktiska, sinnliga och estetiska. Detta förutsätter att alla i arbetslaget deltar i en aktiv diskussion om barnens lärande och om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden”. (Lpfö-18)

Följer Skolverkets struktur för kollegialt arbete

- 1 Individuell förberedelse
- 2 Kollegialt arbete
- 3 Aktivitet
- 4 Uppföljning

Förskola i och på förvaltningspråken

Processutbildning 2021-2023

Modul 1 Vetenskaplig grund

”Förskolan ska stimulera varje barns utveckling och lärande. Utbildningen ska alltid vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet när det gäller såväl innehåll som arbetssätt”.

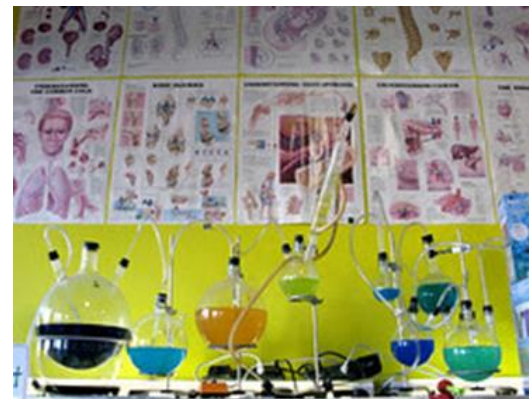
(Lpfö18, s. 10)

Modul 2 Vetenskap i praktiken

”Barn som tillhör de nationella minoriteterna, där urfolket samer ingår, ska även stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer”. (Lpfö18, s. 9)

Modul 3 Mot beprövad erfarenhet

”Förskolan ska stimulera varje barns utveckling och lärande. Utbildningen ska alltid vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet när det gäller såväl innehåll som arbetssätt. Barnen ska ges förutsättningar för bildning, tänkande och kunskapsutveckling utifrån olika aspekter såsom intellektuella, språkliga, etiska, praktiska, sinnliga och estetiska. Detta förutsätter att alla i arbetslaget deltar i en aktiv diskussion om barnens lärande och om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden”. (Lpfö-18)

Förskola i och på förvaltningspråken

Processutbildning 2021-2023

Modul 1 Vetenskaplig grund

"Förskolan ska stimulera varje barns utveckling och lärande. Utbildningen ska alltid vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet när det gäller såväl innehåll som arbetssätt".

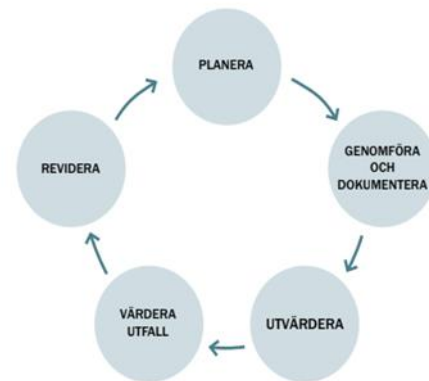
(Lpfö18, s. 10)

Modul 2 Vetenskap i praktiken

"Barn som tillhör de nationella minoriteterna, där urfolket samer ingår, ska även stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer". (Lpfö18, s. 9)

Modul 3 Mot beprövad erfarenhet

"Förskolan ska stimulera varje barns utveckling och lärande. Utbildningen ska alltid vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet när det gäller såväl innehåll som arbetssätt. Barnen ska ges förutsättningar för bildning, tänkande och kunskapsutveckling utifrån olika aspekter såsom intellektuella, språkliga, etiska, praktiska, sinnliga och estetiska. Detta förutsätter att alla i arbetslaget deltar i en aktiv diskussion om barnens lärande och om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden". (Lpfö-18)

Figur 1. Modell för språk- och kunskapsutvecklande arbete i den flerspråkiga förskolan

Förskola i och på förvaltningspråken

Aktionsforskningsprojekt som sträcker sig över 3 år i samverkan med Umeå universitet och Dalarnas högskola.

Projektet heter *Modersmål, minoriteter och språklig heterogenitet*:

Undervisningsformer och praktiken i förskola och skola med fokus på litteracitet.

HUR? Forskare deltar och utforskar tillsammans med pedagogerna det språkliga arbetet med barnen.

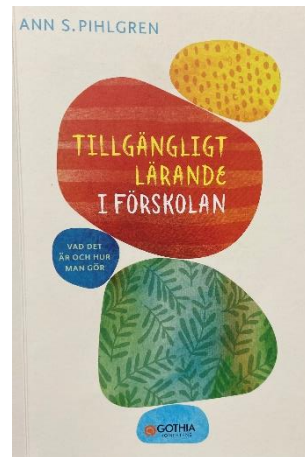
Stärker befintliga metoder

Hittar nya metoder och modeller

Samarbete med familjerna är mycket viktigt

Förskola i och på förvaltningspråken

Förskola på förvaltningspråken

Under ett och samma tak

Behov

Samlad kompetens språk och kultur

Kollegial professionell utveckling

Kontinuitet

Flexibilitet inom förskolan

Rekrytering av språk- och kulturellt kunnig personal

Under ett och samma tak

Avgörande faktorer

Geografiskt nära universitet och sjukhus

Tillgängliga kommunikationsmedel

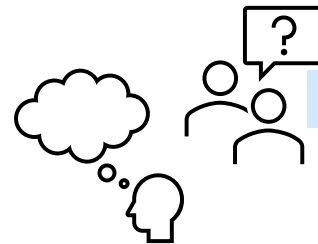
Närhet till friluftsområde och Gammlia

En förskola som kan växa

Alternativ som vi står inför idag

Placera verksamheten på en befintlig förskola som uppfyller kravbilden/faktorerna – Möjligt från HT 2023

Invänta nybyggnation – färdig förskola tidigast 2025

[Dokumentation](#)

UMEÅ
KOMMUN